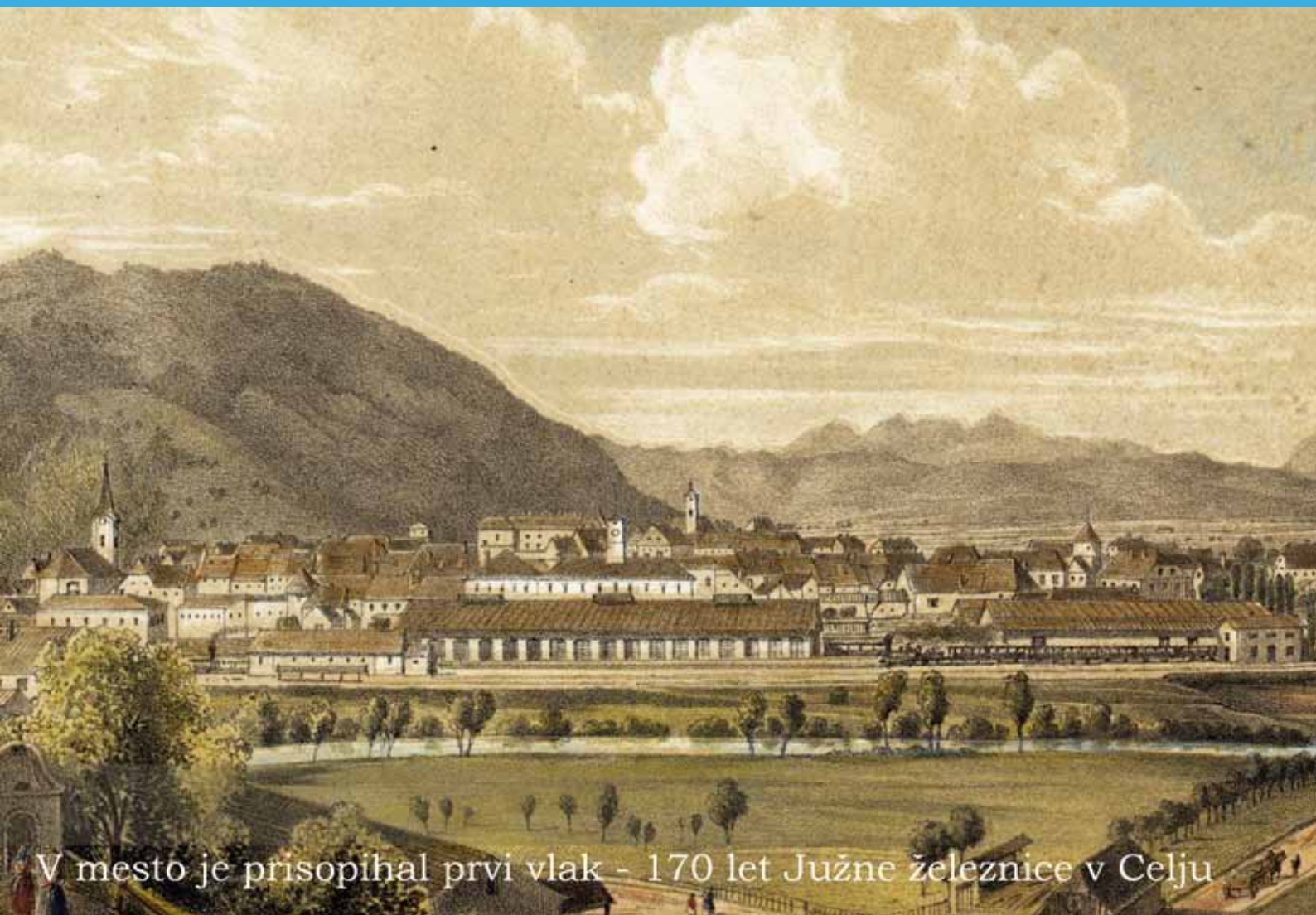

01
2016

letnik VII

brezplačnik Muzeja novejšje zgodovine Celje
in Pokrajinskega muzeja Celje
ISSN 1855-8631

CELJSKE MUZEJSKE NOVICE

V mesto je prisopihal prvi vlak - 170 let Južne železnice v Celju

Foto Sherna

Oaza miru

Ob 25-letnici nastanka samostojne države bomo z razstavo na prostem, ki jo bomo odprli junija, obeležili to, za slovenski narod prelomno zgodovinsko dogajanje.

>> 3

Foto Milan Kolšek

Herman Lisjak

Njegov dom je brlog v edinem slovenskem otroškem muzeju, trenutno pa na novi razstavi vódi po vódi, kjer interaktivno razkriva zanimivosti, povezane z vodo.

>> 5

Foto Jakob Hlatun, wikimedia.org

V spomin na Ano Celjsko

20. maja bo v katedrali v Krakovu slovesnost v spomin na Ano Celjsko, prvo kraljico iz plemiške rodbine Celjskih.

>> 3

Vir življenja!

dr. Tonček Kregar,
v. d. direktorja
Muzeja novejšje
zgodovine Celje

Foto Miha Vidrih

V našem muzeju se z zadovoljstvom oziramo nazaj, saj nam je lani, zategnjenemu pasu in turbulentni jeseni navkljub, uspelo doseči vse zastavljene cilje. V letu 2015 smo med ostalim pripravili osemindvajset, manjših in večjih, razstavnih projektov, kar se je ob številnih spremljevalnih programih odrazilo tudi v povečanem številu obiskovalcev. In čeprav obisk ni edino merilo uspešnosti, nas vendarle močno veseli, da je vse naše vsebine, tako tiste pod našimi strehami kot tiste, s katerimi smo gostovali drugod po Celju, Sloveniji in svetu, obiskalo več kot 61.000 ljudi.

Za podobne rezultate se bo tudi letos treba pošteno potruditi, a zaenkrat kaže dobro. Da (ne le) Celjani v naš muzej prihajate vse pogosteje in vedno raje, priča tudi rekorden dnevni obisk več kot tisoč obiskovalcev ob letošnjem kulturnem prazniku. K temu gotovo največ prispeva naša vsebinska raznolikost in pestrost. Kot muzej novejšje zgodovine seveda ne smemo zaobiti historično najpomembnejših dogodkov ter njihovega obeleževanja, kot je bila lanska sedemdeseta obletnica konca druge svetovne vojne in zmage nad nacifašizmom. A zgodovina na srečo ni le trpka, težavna in razdvajajoča. Zato enako pozornost namenjamo tudi nekaterim lahkotnejšim, a zato nič manj relevantnim vsebinam, ki zanimajo in privlačijo najširši krog javnosti, ne glede na generacijske in svetovnonazorske razlike. Predvsem pa smo prepričani, da sodoben muzej ne sme biti usmerjen zgolj v preteklost, temveč mora le-to, tako v dobrem kot slabem, znati umeščati v čas, ki ga živimo. Ter na ta način prevzemati svoj del odgovornosti za skupno prihodnost, ki je v največji meri odvisna prav od nas samih, naših medsebojnih razmerij in našega odnosa do ljudi, narave in okolja.

Zato prav o tem govori tudi naša nova razstava v Otroškem muzeju, posvečena vodi, brez katere ni življenja.

RAZSTAVIŠČE KNEŽJI DVOR

OD ŠIVANKKE DO ZVEZD

From a bone needle to Celje stars

mnr

muzej novejšje zgodovine | celje

Muzej novejšje zgodovine Celje, Prešernova ulica 17, Celje
Stalna razstava **Živeti v Celju, Otroški muzej Hermanov brlog, Zobozdravstvena zbirka Fotoatelje in galerija Pelikana**, Razlagova ulica 5, Celje

Odperto: torek–petek od 9.00 do 17.00 (Fotoografski atelje do 13.00), sobota od 9.00 do 13.00, nedelja in prazniki od 14.00 do 18.00
Zaprto: ob ponedeljkih, 1. januar, velikonočna nedelja, 1. in 2. maj, 1. november, 25. in 31. dec.

Stari pisnik, Prešernova ulica 20, Celje
Klobučarska delavnica, Glavni trg 17, Celje (oboje: ogled po predhodni najavi)
Občasne razstave: **Herman Lisjak vodi po vodi** (do marca 2017), Otroci v Pelikanovem objektivu (Fotoatelje in galerija Pelikana, 20. april–31. december 2016), **Foitovi fotoografski zapisi na steklu** (4. maj–31. avgust), Savinjske kopele 2 (junij–september), **70 let rokometu v Celju** (september)
www.muzej-nz-ce.si

Razstavišče Stara grofija, Muzejski trg 1, Celje
Stalne razstave: **Kulturnozgodovinska razstava, Od gotike do historicizma po korakih** (prilagojeno za osebe z okvaro vida), **Etnološka zbirka, Alma M. Karlin Poti, Lapidarij**
Občasne razstave: **Orožje, Slike na steklo**
Razstavišče Knežji dvorec, Trg Celjskih knezov 8, Celje

Stalne razstave: **Celeia – mesto pod mestom, Grofje Celjski, Od šivanke do zvezd** (prazgodovinski del stalne arheološke razstave), **Arma Christi ali vsak svoj križ nosi** (do 5. 5. 2016), **Celjski strop, evropska mojstrovina** (ploščad Knežji dvor)
Odperto: marec–oktober; torek–nedelja od 10.00 do 18.00, zaprto: ob ponedeljkih in praznikih
www.pokmuz-ce.si

CELJSKE MUZEJSKE NOVICE

8. april 2016

ISSN 1855-8631

Izdajatelj: Muzej novejšje zgodovine Celje in Pokrajinski muzej Celje

Odgovorna urednika: dr. Tonček Kregar in Stane Rozman

Glavna urednica: dr. Marija Počivavšek

Uredniški odbor: dr. Tonček Kregar, dr. Marija Počivavšek, Stane Rozman, Barbara Trnovec, mag. Damir Žerič

Oblikovna zasnova: Metka Vehovar Piano, Inspiro d.o.o.

Računalniški prelom: Počivašek, d.o.o.

Lektoriranje: Špela Kregar

Naklada: 14.000

Tisk: Dikplast, Celje

Časopis Celjske muzejske novice je brezplačnik, ki izhaja dvakrat letno in je namenjen seznanjanju najširše javnosti z delom muzejev.

Oaza miru: Celje 1991–2016

Ob 25. obletnici nastanka samostojne države bomo z razstavo na prostem s pomočjo fotografij, dokumentov ter časopisnih izsekov predstavili potek in razvoj dogodkov na Celjskem, ki so pomembno zaznamovali zgodovino slovenskega naroda. Do odkritih vojaških spopadov na celjskem področju ni prišlo, zato so ga poimenovali »oaza miru«. Razstava je skupen projekt muzeja, celjskega Območnega združenja veteranov vojne za Slovenijo in Veteranskega društva Sever za celjsko območje. **D. J.**

Foto Šerpa

Pripadniki teritorialne obrambe v bližini vojašnice JLA v Celju, 1991.

600 let od smrti Ane Celjske

Letos se v Celju spominjamo Ane Celjske, prve kraljice iz hiše Celjskih. Okronana je bila 25. 2. 1403, po poroki s poljskim kraljem Vladislavom Jagiello. Življenje Ane Celjske je raziskala Maja Lukanc, diplomantka Filozofske fakultete v Ljubljani; izsledki bodo objavljeni v knjigi, ki jo bo maja izdal Pokrajinski muzej. V organizaciji Mestne občine Celje in slovenskega veleposlaništva na Poljskem bo Anin grob v katedrali v Krakovu obeležen s spominsko ploščo; prav tam bo 20. maja v Anin spomin maševal škof Stanislav Lipovšek. Slovesnost bodo programsko dopolnili člani Turističnega in kulturnega društva Celje. **R. F. G.**

Razstava o vodi bo na ogled do marca 2017.

Herman Lisjak vódi po vódi

Na mednarodni dan voda smo v Otroškem muzeju Hermanov brlog odprli novo občasno razstavo, ki opozarja na univerzalno problematiko sodobnega sveta in odgovorno ter skrbno ravnanje z vodo. Vsebina interaktivne razstave se navezuje na razmerja vode s človekom, naravo in družbo, predstavljene so njene lastnosti in raznolika pojavnost. Z novo razstavo pričenjamo niz povezanih razstav, s katerimi želimo najmlajše obiskovalce osveščati o pomenu varovanja okolja in trajnostnega razvoja. **J. T.**

Foto Gabrijela Kovacic

Celjski strop, detajl z naročnikom.

90 let odkritja Celjskega stropa

V Pokrajinskem muzeju Celje v maju obeležujemo 90. obletnico odkritja Celjskega stropa. Neprecenljiva umetnina, polna ugank in skrivnosti, še vedno velja za eno največjih odkritij slovenske umetnostne zgodovine. Z občasno razstavo, ki bo zaradi občutljivosti predstavljenega gradiva na ogled dober mesec, želimo opozoriti na dragoceno spoznanja in delo raziskovalcev, ki je pripomoglo k boljšemu razumevanju poslikave. Hkrati pa isto gradivo odpira vedno nova vprašanja, ki zaenkrat ostajajo brez odgovorov. **G. K.**

Arheološko najdišče Savinja

Med arheološkimi najdišči v Celju ima prav posebno mesto Savinja. Predel med Mestnim parkom in zavojem struge proti jugu je nekdaj predstavljal pomemben trgovsko-obrtniški predel keltske in predvsem rimske Celeje. Od zaključka regulacije konec 50. let 20. stol. pa ta predel, vsaj po številu najdb, sodi med najbogatejša najdišča v Sloveniji. V numizmatični zbirki Pokrajinskega muzeja Celje novci iz Savinje predstavljajo več kot 60 % vsega gradiva. Med drobnim kovinskim gradivom iz rimskega obdobja pa je skoraj 80 % najdb prav iz Savinje. Zaradi svoje izjemnosti in posebne vloge je Savinji v okviru stalne arheološke razstave posvečena celotna soba. **J. K.**

Foto Damijan Svare

Foto Nina Sovdat

Drobni keltski novci, odkriti v Savinji..

Poletna muzejska noč

Na letošnjo poletno muzejsko noč, 18. junija, bomo muzeji ponovno odprli vrata najširšemu krogu obiskovalcev. V MnZC bomo ob tej priložnosti med drugim predstavili vsebinsko prenovljen del stalne razstave Živeti v Celju – meščanstvo. Ta družbeni sloj se bo tako vpel med obrtništvo in delavstvo ter na ta način zaokrožil socialno podobo Celja v 20. stoletju. S predstavitvijo celjskih meščanskih družin in posameznikov iz prve polovice dvajsetega stoletja bo razstava bogatejša za nov segment zgodovinske identitete in kolektivnega spomina mesta. **M. P.**

Foto Jozip Pelikan

Promenada na Krekovem trgu, 1938.

Foto Tomo Jesenčnik

Prenovljena lekarna na razstavi Živeti v Celju.

Lekarništvo v Celju

Lekarniška služba se je od medicine ločila že v zgodnjem srednjem veku. V Evropi so lekarne nastajale najprej v samostanih, prva javna lekarna je delovala že v 11. stol. Začetki lekarništva na Slovenskem so se navezovali na kulturne tokove iz sosednjih dežel, zlasti Italije in Nemčije, ki sta bili vodilni na področju farmacije v tedanji Evropi.

Celje je lekarno dobilo med prvimi mesti na Štajerskem. Tradicija lekarništva na Celjskem sega v leto 1578, ko se prvič omenja lekarnar v Celju – Adam Schwayger, ki je bil od leta 1587 tudi

Vrč sv. Notburge

Kositrni predmeti so manj poznani in po krivici zapostavljeni izdelki, ki pa navdušujejo s svojo preprosto eleganco. Kositer je bil prva kovina, ki jo je začel uporabljati človek. Pod rokami kositrarjev je ta dimasta kovina zaživela v polnem sijaju.

Cinasto posodje so izdelovali v različnih oblikah in za različne namene. Kot dragocen material, ki si ga lahko zloščil do visokega sijaja, so ga uporabljali tudi za obredno posodje. Zlata doba cinastih izdelkov je bila v 17. in 18. stoletju, kjer

Foto Arhiv PMC

Posoda z navojnim pokrovom oziroma vrč sv. Notburge.

deželni lekarnar za celjsko deželno četrt. Vsi koraki, ki so vodili k profiliranju lekarnarjevega poklica in dela, so botrovali tudi začetkom in razvoju lekarništva v Celju. V hiši št. 1 na Glavnem trgu je lekarna Pri orlu delovala najdlje: od leta 1670 pa vse do 1956; med svetovnimi vojnami jo je upravljala Ivo Tončič. Ker je bila lekarniška obrt koncesionirana, število lekarn pa regulirano, so drugo lekarno (Pri Mariji Pomagaj) uspeli odpreti šele 1878. leta; med svetovnimi vojnami je bil njen lastnik Andro Posavec. V tem obdobju so dozorele razmere za ustanovitev tretje lekarne (Pri križu) – 1922. leta je zanjo dobil koncesijo Fedor Gradišnik. Leta 1940 so že stekle priprave na ustanovitev četrte celjske lekarne, a so njeni ustanovitvi nasprotovali Mestno poglavarstvo, vsi trije obstoječi lekarnarji in lekarniška zbornica. Ivan Hubad, ki tako do svoje lekarne ni prišel, se je potem uveljavil kot urednik Farmaceutskega vestnika. Vse tri obstoječe lekarne so po drugi svetovni vojni predstavljale temelj, na katerem so leta 1968 nastale Celjske lekarne, ki danes uspešno delujejo v mestu in regiji.

MARIJA POČIVAVŠEK

so oblikovno dosegli vrhunec. Iz njega so izdelovali praktično vse: kelihe, ciborije, pokale, sodčke, vinske in vodne vrče, skleda, krožnike, pladnje, pivske kozarce, mernike, svečnike in celo lestence. Vsako malo večje mesto je imelo svojo kositrarsko delavnico. V Celju je bila najbolj znana delavnica kositrarja Johanna Battista Strettija.

Šesterooglasta posoda z navojnim pokrovom je ena lepših v Pokrajinskem muzeju Celje. Vsaka stranica je bogato okrašena z rokokojsko rastlinsko ornamentiko, in sicer vsaka na drug način. Na eni stranici so v pletenem vencu s pentljo začetnice lastnika čutare in letnica izdelave 1772.

Sv. Notburga je bila med najbolj priljubljenimi svetnicami nekdanje Avstrije. Rodila se je v tirolskem mestu Ratenburg leta 1256. Z osemnajstimi leti je odšla služiti na bližnji grad. S privoljenjem graščakinje je veliko razdala revežem. Čeprav je zato pod novim gospodarjem morala grad zapustiti, se je pozneje vanj vrnila, nadaljevala z dobrotljivostjo in tam pri osemindesetih letih tudi umrla. Njen grob so obiskovali številni romarji od blizu in daleč. Je zavetnica kmetov in služabnikov. Njeni atributi so srp, hlebec kruha in kovinski šesteroogeljni vrč, ki se po njej tudi tako imenuje. **ALEŠ STOPAR**

Arma Christi ali vsak svoj križ nosi

Frazem vsak svoj križ nosi je močno razširjen, v nemščini se glasi Jeder hat sein Kreuz zu tragen, v angleščini We all have our own cross to bear ... Razumejo in uporabljajo ga tako verujoči kot neverujoči, kadar hočejo povedati, da so skrbi, težave in trpljenje sestavni del življenja. Njegov izvor je povezan s Kristusovim pasijonom.

V Svetem pismu ga opisujejo štirje evangelisti: Matej, Marko, Luka in Janez. Nobeno obdobje Kristusovega življenja ni tako natančno opisano kot to in prav pasijon velja za najstarejši del zapisanega evangelijskega izročila. Zapisan naj bi bil v 30. letih prvega stoletja.

Pasijonu so bile – in so še vedno – posvečene različne upodobitve in uprizoritve, ki so nagovarjale k vživljanju v Kristusovo trpljenje, spodbujale h kontemplaciji in prek tako pogojene religiozne izkušnje prispevale k utrjevanju in poglobljanju vere posameznika. To so med drugim tudi trije poznosrednjeveški ikonografski motivi Arma Christi, Kristus trpin in Maša sv. Gregorja, katerih pojav in uveljavitev sta med seboj povezana. Sooblikovale so jih sočasne družbene,

Foto Nina Sovdat

Križani z Arma Christi.

psihološke, politične, ekonomske in druge okoliščine, njihov pojav pa ni vezan na nobeno zgodovinsko dejstvo ali versko dogmo, temveč korenini v nepredvidljivosti folklore.

V Pokrajinskem muzeju Celje je do 5. maja 2016 na ogled občasna razstava z zgornjim naslovom, avtorice Barbare Trnovec. Razstava odstira skrivnosti omenjenih treh motivov, med drugim je predstavljena edinstvena upodobitev maše sv. Gregorja na Slovenskem. Razstavo bo pospremlilo tudi predavanje dr. Jureta Mikuža z naslovom Kristusova orodja/orožja, 14. aprila 2016 ob 18. uri v PMC. **BARBARA TRNOVEC**

Herman Lisjak

Muzejski veljak

V Muzeju novejše zgodovine Celje že 21. leto domuje Herman Lisjak. V svojem brlogu v Otroškem muzeju zbira, hrani in predstavlja zbirko več kot 400 igrač iz Slovenije in tujine. Kot najbolj prepoznaven, pa tudi dejaven prebivalec muzeja prireja otroške rojstnodnevne zabave, obiskuje gledališke in glasbene predstave v Hermanovem gledališču, ureja Facebook in snema kratke video posnetke, ki jih objavlja na kanalu YouTube. Po njem je poimenovan otroški varčevalni račun pri Abanki – Banki Celje, Janez Bitenc pa mu je namenil celo himno.

Ime Herman je postalo na Celjskem že nekakšen sinonim za pomembno osebnost. Od kod pa Herman Lisjak?

Moje ime in izgled sta plod domišljije ilustratorke Jelke Reichman. Navdih za ime je našla pri grofih Celjskih, zvitih, kot sem sam. Ker domujem v kulturni ustanovi, me je praznje oblekla, kar je še posebej všeč moji lisički Veroniki. V Muzej novejše zgodovine Celje sem prišel, da ustvarim prvi in doslej edini otroški muzej v Sloveniji. V njem sem se skozi leta preizkusil v različnih vlogah; najpogosteje kot kustos, prav dobro pa sem se znašel tudi kot prometnik, slaščičar, slikar, bankir in prirodoslovec.

Katere razstave si v preteklih letih pripravil v svojem brlogu in od kod ideje zanje?

Največ idej mi dajo otroci. S svojo radovednostjo in zanimanjem me mnogokrat presenetijo s kakšnim vprašanjem in iskanje odgovora nanj mimogrede preraste v novo razstavo. Pogosto pa se podam tudi na pot in obiščem kakšen otroški muzej v tujini. Poleg tega pridno sledim dogajanju v sodobni družbi in tako sem letos pripravil razstavo o vodi. Idejo zanjo sem sicer dobil že leta 2013, ob mednarodnem letu voda. Od leta 1995 sem na razstavah prikadal mnoge zanimive teme, kot so denar, promet, države Evropske unije, etnologija, pravljice, kraški ovčar, prvi sem predstavil praznovanje rojstnega dne in ob svoji 20-letnici odprl stalno razstavo Brlog igrač.

Kje pa te je mogoče srečati?

Najraje se zadržujem v svojem brlogu v Otroškem muzeju, kjer me lahko najpogosteje srečate. V Hermanovem gledališču se redno udeležujem gledaliških in glasbenih predstav ali pa ustvarjam

Foto Milan Kolek

Herman Lisjak v Fotoateljeju in galeriji Pelikan.

na počitniških vragolijah. Še posebno se zabavam na praznovanjih otroških rojstnih dni ter potepanjih po prireditvah za otroke širom Slovenije. V lanskem in letošnjem letu me je pot zanesla tudi v Srbijo, kjer sem gostoval z razstavo Moj rojstni dan, kmalu pa se odpravljam na Poljsko.

Glede na izjemno zbirko igrač v Otroškem muzeju se verjetno le stežka odločiš, s katero se boš poigral. Imas vendarle svojo najljubšo?

V Brlogu igrač so na ogled številne igrače iz različnih delov Slovenije in tujih dežel, iz bližnje in bolj oddaljene preteklosti. Med njimi najdete tudi repliko najstarejše igrače v Sloveniji. Gre za glinenega konjička na kolesih, starega več kot 2500 let, ki je bil najden v otroškem grobu v Beli Krajini. Rad se razgledam tudi po galeriji medvedkov in se poigram s katero od igrač iz zbirke Dobra igrača. Te so mi še posebej ljube, saj otroke skozi igro spodbujajo k razvijanju ročnih in umskih spretnosti.

Zagotovo te v muzeju obišče veliko ljudi. Kdo so tvoji najljubši obiskovalci in prijatelji?

Vesel sem čisto vsakega, ki zaide v moj brlog. Med njimi je največ otrok, ki so mi zaradi radovednosti, navdušenja in

odprtosti najbolj pri srcu. V otroškem muzeju si lahko ne le ogledajo razstave, temveč tudi raziskujejo, spoznavajo materiale, se poučijo o svojih pravicah in dolžnostih ter ustvarjajo. Ob koncu obiska ne sme zmanjkati časa za igro v zelo priljubljeni Hermanovi banki. S svojimi prijatelji želim biti redno v stiku, zato jih obveščam o dogajanju v mojem brlogu, nanje pa ne pozabim niti ob rojstnih dneh, ko jim pošljem voščilnico.

Kaj posebnega nam pripravljaš v letošnjem letu?

Letošnje leto je še posebej živahno. Pred kratkim smo odprli razstavo o vodi z naslovom Herman Lisjak vodi po vodi, ki interaktivno razkriva zanimivosti, povezane z vodo. Udeležili se boste lahko ustvarjalnih delavnic na to temo in različnih predstavitev. Ob tej priložnosti sem dopolnil ponudbo v muzejski trgovini, kjer so na voljo različni izdelki, vezani na razstavo; steklenica in kozarec za vodo, dežnik, majica, obesek za ključke, zvezki in še kaj čaka na vas. Popestril pa sem tudi praznovanje rojstnih dni v moji družbi. Praznovanje je tako sedaj mogoče v Fotoateljeju in galeriji Pelikan in s popolnoma novim programom ob razstavi o vodi. **SEBASTJAN WEBER in URŠKA ŽENKO**

Igrače iz Hermanovega brloga na Poljskem

Več kot leto dni smo v otroškem muzeju v Celju gostili razstavo Tradicionalne poljske otroške igrače iz Muzeja igrač in iger iz Kielc na Poljskem. Spoznali smo tradicionalne lesene in glinene ter tovarniško izdelane igrače iz obdobja po drugi svetovni vojni, ko je na Poljskem delovalo skoraj petdeset tovarn igrač. Razstava je bila zelo dobro sprejeta in je navduševala tako mlajše kot starejše obiskovalce. Mednarodno sodelovanje muzejev se nadaljuje.

Odzvali smo se povabilu poljskih kolegov in se te dni odpravljamo na gostovanje v Kielce. Slovensko kulturno dediščino bomo promovirali in predstavili z razstavo Igrače iz Hermanovega brloga. Muzejsko gradivo smo izbrali iz dveh zbirk otroškega muzeja in fototeke Josipa Pelikana. Glavnina izbranih muzejskih predmetov je iz zbirke Otroško življenje, nekaj tudi iz zbirke Dobra igrača. Na ogled bodo starejše in novejše igrače, doma in tovarniško izdelane, iz

ruralnih in mestnih okolij, konstrukcijske, didaktične igrače in družabne igre. Muzejske predmete bodo dopolnili fotografski portreti otrok z igračami, ki jih je ustvaril mojster Josip Pelikan. Kulturno povezovanje bomo okrepili z vzporednim odprtjem nove občasne razstave Otroci v Pelikanovem objektu v Fotoateljstvu in galeriji Pelikan v Razlagovi ulici. Podobni ali celo isti portreti otrok z igračami bodo tako sočasno na ogled v Kielcah in Celju. Gostujoča razstava, ki bo izobraževalnega, raziskovalnega in zabavnega značaja, bo na Poljskem na ogled do pomladi prihodnjega leta. **JOŽICA TRATEŠKI**

Muzej igrač in iger v Kielcah na Poljskem.

170 let Južne železnice v Celju

Izum parnih lokomotiv na začetku 19. stoletja je sovpadal z izbruhom industrijske revolucije in pospešil nastanek železniškega omrežja. Železnice so se kmalu razširile po celem svetu in so za skoraj eno stoletje postale vodilen način kopenskega transporta

Foto Bojan Plevčak

Pogled na Celje z železniško postajo.

V tridesetih letih 19. stoletja se je za gradnjo železniškega omrežja ogled tudi cesarski Dunaj. Med načrtovanimi smermi je bil eden glavnih ciljev povezava z Jadranskim morjem. Gradnja je kmalu stekla in že leta 1846 je bila Južna železnica zgrajena do Celja. V Pokrajinskem muzeju Celje bomo s potujočo tematsko razstavo obeležili spomin na 170-letnico izgradnje Južne železnice. Dvojezična razstava, ki jo bomo pripravili v sodelovanju s podjetjema Slovenske železnice in Avstrijske zvezne železnice (ÖBB), bo gostovala v več krajih v Sloveniji in Avstriji. Na tak način se bomo lažje približali ne samo zainteresirani javnosti, temveč tudi naključnim sprehajalcem ali turistom in jih seznanili z našo zgodovinsko dediščino.

Z razstavo bomo predstavili pomen izgradnje železnice za gradbeni in gospodarski razcvet Celja. Prav tako želimo poudariti tudi današnjo gospodarsko vlogo železnic in vlakovnega transporta kot pomembnega igralca v kulturno-turistični promociji mesta in regije. V kontekstu obrazstavnih dogodkov bomo v Celju organizirali tudi ogled vodne postaje in kretniške postavljalnice, ki sodita med najstarejše celovito ohranjene primere tehnično-arhitekturne kulturne dediščine v srednji Evropi. **DAMIR ŽERIČ**

Pogled od zunaj: Rada zahajam v to hišo

Delo Muzeja novejše zgodovine spremljam že desetletja. Konec 90. let me je muzej pritegnil k sodelovanju pri delu Muzejskih poletnih delavnic, ki so na terenu raziskovale, dokumentirale in zbirale podatke o kulturni dediščini mesta Celje. Sodelovala sem pri raziskavah Gaberja in Jožefovega hriba. Takrat sem se prvič preizkusila tudi kot mentorica mladim raziskovalcem – bogata in zanimiva izkušnja, za katero sem muzeju hvaležna.

Delo muzeja spremljam tudi kot članica sveta, zato sem »od blizu« in podrobno seznanjena s strokovnim delom in s prizadevanji pri iskanju sodobnih poti muzeologije, ki jih ta inštitucija nenehno išče in udejanja. Z domiselno in inovativno postavljenimi stalnimi zbirkami in občasnimi razstavami uspešno nagonarja raznolike obiskovalce vseh starosti. Posebej gre vedno izpostaviti edini otroški muzej v slovenskem prostoru, ki je pritegnil tudi najmlajšo populacijo in je bogata naložba v prihodnost. Iz »klasičnega« zgodovinskega muzeja za neko obdobje slovenske zgodovine se je Muzej razvil v moderno muzejsko inštitucijo, ki večplastno in na sodoben način prikazuje zgodovino 20. stoletja.

Foto Minka Osojnik

Ankini »Pirančani« v Hermanovem brlogu.

Pri tem to ni »zaprta« inštitucija strokovnjakov, odprta je za vse pobude in je tako pridobila številne sodelavce z zelo različnih področij življenja in dela. V zadnji letih se počasi uveljavlja tudi delo »prostovoljcev« in tudi na tem področju naš Muzej orje ledino. Z veseljem sem se odzvala vabilu k sodelovanju v tej skupini. Nenehno me sicer preganja slaba vest, da prispevam premalo, in tudi pri sebi iščem poti, kako dati več in kvalitetnejše. Občutek, da lahko tu in tam nekaj pa vendarle prispevam, da sem dobrodošla, pa je lep. Skratka – rada zahajam v to hišo. **ANKA AŠKERC**

Pokrajinski
muzej Celje

Muzejski trg 1,
Celje

Trg celjskih
knezov 8,
Celje

**OBIŠČITE MUZEJSKI TRGOVINI
POKRAJINSKEGA MUZEJA CELJE**

NOVO!

**Ouš in Zija
iz Potočke zijavke**

V Pokrajinskem muzeju Celje je že na prodaj ilustrirana knjiga pravljic Ouš in Zija iz Potočke zijavke, Iztoka Vrenčurja. Osrednja lika sta mlada medvedka, ki na igriv način predstavljata življenje v Alpah v starejši kameni dobi. Spremlja jo pobarvanka z barvicami za najmlajše.

Muzej novejše
zgodovine Celje

Prešernova ul. 17,
Celje

NOVA RAZSTAVA
marec 2016 - marec 2017

**NOVI PRODAJNI
IZDELKI**

**Herman Lisjak
vôdi po vôdi**

Muzej novejše zgodovine Celje | Otroški muzej Hermanov Brlog

Božena Orožen ob slovenskem kulturnem prazniku: V kraljestvu knjig, besed in poti.

Foto Sherpa

Začetek priprav na restavriranje Celjskega stropa. Odvzem vzorcev so opravili strokovnjaki Restavratskega centra ZVKDS.

Foto Gabrijela Kovračič

Polna dvorana Narodnega doma ob predstavitvi biografije Milana Kučana.

Foto Sherpa

Damir Žerič (avtor besedila) in Bojan Plevčak (avtor fotografij) sta predstavila novo knjigo Celje – Fotozgodba izpod neba.

Foto Nataša Zmaher

Starosta slovenskih pesnikov, g. Ciril Zlobec, med intervjujem v knjižnici Pokrajinskega muzeja Celje.

Foto Nataša Zmaher

Foto Sherpa

V Otroškem muzeju Hermanov brlog smo odprli novo razstavo Herman Lisjak vodi po vodi.

Vitezi na ploščadi Knežjega dvora.

Foto Nataša Zmaher

Z razstavo Rojstni dan v Hermanovem brlogu smo uspešno gostovali v štirih srbskih muzejih: v Kikindi, Pančevu, Vršču in Bačkem Petrovcu.

Foto Robert Zapušek

Nagradno vprašanje: Katera je bila prva ženska iz rodbine Celjskih, ki je bila okronana za kraljico?

Odgovor

Ime in priimek

Naslov

Odgovore pošljite do torka, 3. maja 2016, na naslov: Pokrajinski muzej Celje, Trg Celjskih knezov 8, 3000 Celje, s pripisom »Nagradno vprašanje«. Tri izmed pravih odgovorov bomo nagradili z lepim darilom iz naše muzejske trgovine in z dvema brezplačnima vstopnicama. Nagrajenci bodo obveščeni po pošti.

Nagrajenci iz prejšnje številke so: **Kristina Jesenek**, **Mojca Potočan** in **Lubo Sikošek**, vsi iz Celja. Nagrade vas čakajo v muzejski trgovini Muzeja novejšje zgodovine Celje.